

Այնուամենայնիւ, հակառակ Թեքինսկիի թափած ջանքերի, հայկական զորքերը, ինչպէս տեսանք, առանց դիմադրութեան հանդիպելու, դրաւեցին Կարսն էլ, Շարուր—Նախիջևանն էլ: Դրանից յետոյ, սկսեց ազդեցական գործակալները դաւերի մի նոր շրջան:

Մայիս 10-ին Թեքինսկին խորհուրդ է տալիս իր կառավարութեան. «Բոլշևիկները կողմից Բագուին վտանգ սպառնալը պատրուակ բռնեցէք և խնդրեցէք անգլիացիներին, որ Կարսի թնդանօթները փոխադրեն Բագու»:*) Յունիս 4-ին, թէ՛ «Որև է պատճառ բռնելով՝ յետաձգեցէ՛ք Հայաստանի երկաթուղիների համար նաւթ ուղարկելը, որովհետև Նախիջևանի շրջանում դէպքեր են սպասուում»: Եւ նոյն օրը, № 130 հեռագրով. «Կամաւորական Բանակի յառաջխաղացումը հայերին ուրախութիւն է պատճառում... Եթէ մեր յարաբերութիւնը Կամ. Բանակի հետ լարելի, հայերը թշնամական դիրք կը բռնեն դէպի մեզ, ուստի անհրաժեշտ է Հայաստանի համար վտանգ ստեղծել Շարուր—Նախիջևանում: Գործը կազմակերպելու համար անյապաղ պէտք է դրամ բաց թողնէք: Իմ ձեռք առած միջոցների շնորհիւ Շարուրը, Նախիջևանը և Օրդուբաթը արդէն միացել են մէկ ազգային խորհրդի մէջ, որը մշտական յարաբերութեան մէջ է ինձ հետ»:

Յունիս 8-ին արտ. դործ. նախ. Ջաֆարովը հեռագրում է կառավարութեան հաւանութիւնը. «Պատասխան № 130 հեռագրի: Հաւանութիւն եմ տալիս Շարուր—Նախիջևանի հետ կապ հաստատելու նպատակով ձեր ձեռնարկած միջոցներին. համաձայն եմ դրամ տալ զինուորական կազմակերպութեան համար: Հազարեցեցէք ի՞նչպէս և ում բաց թողնել դրամը: Հազարեցեցէք, թէ ի՞նչ միջոցներով պիտի իրագործւեն մասնանշւած ծրագիրն ու կազմակերպութիւնները»:

Յունիս 11-ին Թեքինսկին պատասխանում է. «Շարուր—Նախիջևանի շրջանը ունի մօտ 6000 կիսականոնաւոր զօրք՝ ձիաւորով, թնդանօթով ու գնդացիներով: Ուսգմունակութեամբ յետ չեն մնում հայերից, որոնց օժանդակում են անգլիացիները: Պատերազմական գործողութիւնների ժամանակ զինւած ուժերի թիւը կարող է հասնել մինչև 10,000: Կարծում եմ, որ մենք պէտք է պահենք միայն 6000 ասկեար՝ հին հրամանատարական կազմի հետ միասին՝ տեղաւորելով նրանց այն վայրերում, ուր գտնուում էին մինչև հայերի գալը, իսկ մի մասն էլ Ջանգեղուրի սահմանի վրա՝ լեռներում: Ծախքերի ստուգումը լիովին երաշխաւորել դժւար է: Գործի կարեւորութիւնը ստիպում է, որ հաշուենք մի քանի հնարաւոր զեղծումների հետ: Դրամը հրամանատարներին բաց կը թողնեմ մաս—մաս, բացի այդ, վերահսկիչներ կը նշանակեմ: Վաղը մեկնում է զինուորական կցորդը. լսեցէք նրա զեկուցումը և միասին քննեցէք: Այսօր սուրհանդակ ուղարկեցի Նախիջևան»:

Ու նոյն օրը նոր հրահանգ Բագու. «Ո՛չ մի Ֆունտ նաւթ ու մագուիթ բաց չթողնէք Հայաստանին»:

Յունիս 22-ին Թեքինսկին հեռագրում է. «Թւում է, որ այժմ Ազրբէյջանը Հայաստանից բացի՝ ուրիշ թշնամի չունի, ուստի անհրաժեշտ է Հայաստանի վրա առանձին ուշադրութիւն դարձնել: Պէտք է քիւրդ Սմկոյին քաշել մեր կողմը, որի համար լիազօրութիւն եմ խնդրում ինձ. զինուորական կցորդին հարց ու փորձ արէք Սմկոյի մասին»:

*) Կարսը գրաւելուց յետոյ, անգլիացիները բերդի քնդանօթների ու ռազմամբերդի մի մասը փոխադրեցին Կամաւորական Բանակին: